

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, Μ. Δευτέρα 13 Απριλίου 2020

Ενημέρωση διαπιστευμένων συντακτών υγείας από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καλησπέρα σας από το Υπουργείο Υγείας και καλή Μεγάλη Εβδομάδα. Ξεκινά η καθημερινή ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα.

Πριν δώσουμε το λόγο στον κ. Τσιόδρα, να σας ενημερώσουμε ότι η ενημέρωση θα διεξαχθεί κανονικά έως και τη Μεγάλη Πέμπτη, και θα επανεκκινήσει τη Δευτέρα του Πάσχα. Κύριε Καθηγητά έχετε το λόγο.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Καλησπέρα σας και καλή Μεγάλη Εβδομάδα. Έως σήμερα, περισσότερα από 1.860.000 κρούσματα του νέου κορονοϊού, έχουν καταγραφεί. Ταυτόχρονα, περισσότεροι από 431.000 συνάνθρωποί μας, ενώ μολύνθηκαν από τον ιό, ανέρρωσαν και έγιναν καλά.

Έχουν καταγραφεί παγκοσμίως 114.982 θάνατοι. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχουν πλέον περισσότερες από 560.000 περιπτώσεις της νόσου, 32.634 Αμερικανοί πολίτες έχουν αναρρώσει και έχουν καταγραφεί 22.115 θάνατοι. Για πρώτη φορά στην ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών και οι 50 Πολιτείες έχουν ταυτόχρονα ανακηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και Ομοσπονδιακής καταστροφής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν καταγράψει έως σήμερα, 13 Απριλίου, περισσότερες από 782.000 περιπτώσεις και 74.671 θανάτους. Το 83% των θανάτων έχει καταγραφεί σε 4 χώρες. Την Ιταλία, την Ισπανία, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Σήμερα ανακοινώνουμε 31 νέα κρούσματα του νέου ιού στη χώρα. Ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων είναι 2.145. Το 56% αφορά άνδρες. Το 25,8% των κρουσμάτων θεωρούνται σχετιζόμενα με ταξίδι από το εξωτερικό και το 40% είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα.

73 συμπολίτες μας νοσηλεύονται διασωληνωμένοι. Η διάμεση ηλικία τους είναι 68 ετών. 17 είναι γυναίκες και οι υπόλοιποι άντρες. Το 81% έχει υποκείμενο νόσημα ή είναι ηλικιωμένοι 70 ετών και άνω.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

16 ασθενείς έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Τέλος, έχουμε ένα ακόμα καταγεγραμμένο θάνατο και 99 θανάτους συνολικά στη χώρα. 26 ήταν γυναίκες και οι υπόλοιποι άντρες. Η διάμεση ηλικία των θανόντων συμπολιτών μας ήταν τα 72 έτη και το 89% είχε υποκείμενο νόσημα ή/και ηλικία 70 ετών και άνω.

Έχουν συνολικά ελεγχθεί 43.417 κλινικά δείγματα. Και εδώ, θα μου επιτρέψετε να κάνω μία μικρή αναφορά στους συναδέλφους μας βιολόγους, μικροβιολόγους, βιοπαθολόγους, εργαστηριακούς, που εργάζονται στα εργαστήρια μοριακής διαγνωστικής. Και να θυμόμαστε πως χωρίς αυτούς, θα ήταν αδύνατη η αντιμετώπιση αυτής της επιδημίας και ο εργαστηριακός έλεγχος των περιστατικών.

Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, το Σαββατοκύριακο συζήτησε πρωτόκολλο θεραπείας με έγχυση πλάσματος από αναρρώσαντες ασθενείς, για την αντιμετώπιση της λοίμωξης, σαν πολυκεντρική μελέτη φάσεως II, με συντονιστή τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η μελέτη θα περιλαμβάνει συλλογή πλάσματος από δότες με πλασμαφαίρεση και στη συνέχεια χορήγησή του σε σοβαρά ασθενείς με τη νέα νόσο. Θα κατατεθεί στα επιστημονικά συμβούλια των επτά συμμετεχόντων νοσοκομείων αυτή τη βδομάδα με σκοπό να προχωρήσει άμεσα.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα λειτουργεί, όπως καταλαβαίνετε, με λίστα εθελοντών που ήταν θετικοί για τον ιό, έχουν αναρρώσει, δεν έχουν συμπτώματα και είναι αρνητικοί για την παρουσία του ιού για τουλάχιστον 2 εβδομάδες.

Η έρευνα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται ως πειραματική και η προοπτική εφαρμογής στην Πατρίδα μας, με όλους τους κανόνες της Επιστήμης, είναι σημαντικοί. Αλλά δεν μπορούμε ακόμα να πούμε για τα αποτελέσματά της ή για τη χρήση της σαν τελικού μέσου θεραπείας σε σοβαρά αρρώστους. Αν αποδειχθεί αποτελεσματική θα είναι ένα ακόμα θεραπευτικό όπλο στα χέρια των γιατρών μας.

Σχετικά με τα τεστ αντισωμάτων, που ανακοινώνονται από κάποιες χώρες, υπάρχουν τουλάχιστον 60 τέτοια τεστ υπό ενεργό έλεγχο και αξιολόγηση σε διάφορα μέρη του κόσμου. Ανάλογα με την αξιοπιστία τους, θα χρησιμοποιηθούν για επιδημιολογικούς σκοπούς όπως έχει ορίσει το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων και σύμφωνα με τα κριτήρια που έθεσε η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων και ειδικότερα οι εργαστηριακοί της Επιτροπής.

Με τα ως σήμερα δεδομένα από παρόμοιους κορονοϊούς, καθώς και τους ιούς SARS και MERS, φαίνεται πως μετά από λοίμωξη με το νέο ιό οι περισσότεροι θα έχουν κάποιο βαθμό ανοσίας, κάποιοι πιο σημαντικό από τους άλλους.

Φαίνεται ότι η διάρκεια αυτής της απάντησης με αντισώματα, με τα μέχρι τώρα δεδομένα που έχουμε από άλλους κορονοϊούς, θα κρατήσει τουλάχιστον ένα έτος με πιθανή μείωση μετά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εάν είναι αλήθεια ότι η λοίμωξη δημιουργεί ανοσία στα περισσότερα ή όλα τα άτομα και ότι η προστασία διαρκεί ένα έτος ή περισσότερο, τότε η μόλυνση αυξανόμενου αριθμού ανθρώπων σε οποιοδήποτε δεδομένο πληθυσμό, θα οδηγήσει στη συσσώρευση της αποκαλούμενης ανοσίας της αγέλης.

Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Σημαίνει πως ένα μολυσμένο άτομο έχει όλο και λιγότερες πιθανότητες να έρθει σε επαφή με ένα πρόσωπο που δεν έχει περάσει τη λοίμωξη, ένα ευαίσθητο στη λοίμωξη πρόσωπο. Και αν είναι αρκετά διαδεδομένη η ανοσία της αγέλης, θα αρχίσει να μειώνεται ο αριθμός των νέων μολύνσεων ακόμα και χωρίς υπόλοιπα μέτρα για την επιβράδυνση της μετάδοσης. Θα περιοριστεί ο ιός ή θα εξαφανιστεί τελείως μέχρι να εξασθενήσει η μετάδοση του ιού – αν δεν εξαφανιστεί – ή γεννηθούν αρκετά νέα άτομα που είναι ευαίσθητα στη λοίμωξη.

Σχετικά με την πιθανότητα επαναλοίμωξης, που ίσως διαβάσατε για αυτή το Σαββατοκύριακο και ανακοινώθηκε από το Κέντρο Ελέγχου Λοιμώξεων της Νότιας Κορέας, είχαμε και κάποιες δηλώσεις από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Θα σας πω ότι αυτό που ανέφεραν οι Νοτιοκορεάτες συνάδελφοι, αφορούσε ασθενείς που ελέγχθηκαν ξανά θετικοί για τον ιό, ενώ είχαν αρχικά αρνητικό έλεγχο, είχαν αναρρώσει.

Αυτό μπορεί να αφορά κακή τεχνική στη λήψη των δειγμάτων, αλλά και μακρά παραμονή του ίδιου του υλικού του ιού χωρίς να μολύνει και να συνοδεύεται από μετάδοση του ιού στον οργανισμό ενός ανθρώπου.

Ομάδα του Π.Ο.Υ. θα διερευνήσει περαιτέρω αυτά τα δεδομένα και αν αυτά αφορούν αληθινή επαναλοίμωξη. Μάλλον όχι.

Η ανίχνευση του ιού με PCR μετά τις 2-3 εβδομάδες που έχει περάσει κάποιος τη νόσο, γνωρίζουμε εμείς οι επιστήμονες ότι δεν ισοδυναμεί με μετάδοση και αυτό φαίνεται να τεκμηριώνεται και από δημοσιευμένα δεδομένα από μεγάλες ερευνητικές ομάδες του εξωτερικού.

Θα μεταπηδήσω σε ένα άλλο θέμα, κάνοντας μια μικρή επανάληψη, γιατί εκεί αντιλήφθηκα το τελευταίο 48ωρο ξέφυγε κάτι. Όλοι μαζί είμαστε, υγειονομικοί και λαός. Και ιδιαίτερα αυτοί που συναναστρέφονται ή δουλεύουν ή διαμένουν μαζί με ευπαθείς ομάδες, με άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου. Η μάχη με τον ιό κρίνεται στις λεπτομέρειες. Άτομα που μένουν στο ίδιο σπίτι και νοσούν ή έχουν συμπτώματα της νόσου, είναι πιθανό να μολύνουν το ένα το άλλο.

Για το θέμα της διάρκειας της απομόνωσης, έχουμε συστήσει την παραμονή στο σπίτι των ασθενών ώστε να πληρούνται δυο κριτήρια. Να έχουν περάσει τουλάχιστον 3 24ωρα από την υποχώρηση του πυρετού, χωρίς να χρησιμοποιήσουν αντιπυρετικό και τη βελτίωση των συμπτωμάτων του αναπνευστικού, όπως ο βήχας και τουλάχιστον 10 μέρες από την έναρξη των συμπτωμάτων.

Όλα τα μέλη της οικογένειας θεωρούνται στενές επαφές, πρέπει να παραμένουν σε καραντίνα και να παρακολουθούν την υγεία τους χωρίς να

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

φεύγουν από το σπίτι, για 14 ημέρες από την ημέρα που το πρώτο άτομο στο σπίτι εμφάνισε συμπτώματα.

Αυτή η παραμονή, αυτή η «αυτοκαραντίνα», θα μειώσει σημαντικά τυχόν μεταφορά της νόσου στην κοινότητα και θα αποφύγουμε επιδημίες σε χώρους που έχουν ιδιαίτερα ευπαθείς ομάδες, όπως αυτά που ακούσατε το τελευταίο 48ωρο.

Και εκεί έρχομαι τώρα. Τις τελευταίες 48 ώρες, πολλαπλά κλιμάκια του ΕΟΔΥ, σε συνεργασία με τον Υφυπουργό και την Πολιτική Προστασία, μετέβησαν σε οίκους ευγηρίας και φιλοξενίας ατόμων τρίτης ηλικίας, καθώς και ατόμων με χρόνια προβλήματα υγείας σε περιοχές της Αττικής, σε συνέχεια της διερεύνησης επιβεβαιωμένων κρουσμάτων στα ίδια τα ιδρύματα ή στις επαφές τους.

Οι ευπαθείς ομάδες είναι, και παραμένουν, η κύρια πληθυσμιακή ομάδα που πρέπει να προστατευτεί. Θέλουμε με τη δική μας βοήθεια να μην εκτεθούν καθόλου στον ιό. Στις συγκεκριμένες δομές, παρά την αυστηρή τήρηση των μέτρων αποκλεισμού επί πολλές εβδομάδες, παρατηρήθηκε μετάδοση και διασπορά του ιού.

Τα κλιμάκια προέβησαν σε έλεγχο του συνόλου του προσωπικού και των φιλοξενούμενων. Επιπλέον, ελήφθη υλικό για καλλιέργεια από επιφάνειες, κλιματιστικές μονάδες και χώρους που άγγιζαν τα χέρια των εργαζομένων, προκειμένου να διαπιστωθεί η τυχόν ύπαρξη του ιού σε κοινόχρηστους χώρους.

Οι έλεγχοι ολοκληρώθηκαν και στα πλαίσια των ελέγχων δόθηκαν αναλυτικές οδηγίες για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου και την ορθή λειτουργία της δομής βάσει του πρωτοκόλλου του ΕΟΔΥ. Παράλληλα, έγινε διανομή υγειονομικού υλικού και προληπτικών φαρμάκων, για να χρησιμοποιηθούν για τους φιλοξενούμενους των ιδρυμάτων.

Θα σας αναφέρω ενδεικτικά κάποια από τα κύρια μέτρα που πήραμε, σε συνεργασία με την Πολιτική Προστασία. Ο Υφυπουργός μπορεί να προσθέσει μετά κάτι άλλο. Όλοι οι θετικοί ασθενείς απομακρύνθηκαν από τη δομή, όπως και το προσωπικό με επαφές υψηλού κινδύνου.

Τα μόνα άτομα που θα μπορούν να επισκέπτονται, αυτή η οδηγία προϋπήρχε από τον ΕΟΔΥ, είναι το προσωπικό που εργάζεται σε αυτές. Το προσωπικό που θα παραμείνει στις δομές, θα ελέγχεται με τακτούς εργαστηριακούς ελέγχους για τον ιό.

Θα υπάρχει συνεχώς χρήση χειρουργικής μάσκας – προϋπήρχε στις οδηγίες μας από τον ΕΟΔΥ. Και η εφαρμογή της υγιεινής των χεριών, πριν και μετά κάθε επαφή με φιλοξενούμενους, προϋπήρχε σαν οδηγία.

Και στην περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων του ίδιου του εργαζομένου ή μέλους της οικογένειάς του, δεν πρέπει να προσέρχεται στο χώρο εργασίας του – είναι αυτό που σας είπα προηγουμένως – και να επικοινωνεί έγκαιρα με τον υπεύθυνο γιατρό της δομής, ώστε να γίνεται εργαστηριακός έλεγχος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Την ιδιαίτερα κρίσιμη αυτή περίοδο, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με την Πολιτική Προστασία, θα συνεχίσουν να διερευνούν με μεθοδικότητα και με γνώμονα την προστασία όλων μας και της Δημόσιας Υγείας, όλα τα περιστατικά που αφορούν σε ευάλωτους πληθυσμούς και ευπαθείς ομάδες.

Με την ευκαιρία αυτή, επειδή προμηθευτήκαμε και φαρμακευτικό υλικό σήμερα, να ευχαριστήσω τους εργαζόμενους στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων και στο Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας, οι οποίοι είναι δύο μήνες σε επιφυλακή ξεπερνώντας κάθε μέρα τους εαυτούς τους, ώστε να μπορέσουμε όλοι να ανταπεξέλθουμε και να καλυφθεί η χώρα σε φάρμακα και υγειονομικό υλικό.

Είμαστε εδώ και πολλές εβδομάδες σε κατάσταση συναγερμού αντίστοιχη με αυτή των φυσικών καταστροφών. Για αυτές μπορεί να σας μιλήσει πολύ καλύτερα ο Υφυπουργός μας, αλλά εγώ θέλω να πω ένα παράδειγμα εδώ. Μια φωτιά που πάει να σβήσει, δεν πρέπει να αναζωπυρωθεί από παρόμοια περιστατικά.

Το ότι είμαστε σε αυτήν την κατάσταση, είναι γιατί από τον Ιανουάριο δουλεύουμε εντατικά όλοι εδώ στο Υπουργείο και σε όλες τις δομές του Κράτους για την αντιμετώπιση αυτής της επιδημίας, χωρίς να ορίζει τις κινήσεις μας η πίστη σε κάποια τύχη ή στον καλό καιρό.

Αυτό που έχουμε καταφέρει μέχρι στιγμής είναι επιτυχία όλων μας, όπως αυτό αποδεικνύεται από μαθηματικές εκτιμήσεις κορυφαίων επιστημόνων της Πατρίδας μας και σχετίζεται άμεσα με κάποια από τα μέτρα που έγκαιρα ελήφθησαν και όλοι μας μαζί υπομένουμε.

Επιπρόσθετα, όλος αυτός ο χρόνος έδωσε χώρο και χρόνο στο να ετοιμαστεί καλύτερα το σύστημα υγείας και να αναπτύξουμε στρατηγικές για το μέλλον.

Για αυτό δεχθείτε εκ μέρους όλων μας, και εμένα προσωπικά, τη βαθιά μας ευγνωμοσύνη που υπομείνατε, που υπομένετε και ακόμα υπομένουμε όλοι μαζί. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε κύριε Καθηγητά. Το λόγο έχει ο κύριος Χαρδαλιάς.

N. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα σας από την Πολιτική Προστασία. Μπήκαμε στη Μεγάλη Εβδομάδα, η οποία φέτος δυστυχώς δεν θυμίζει σε τίποτα αυτό που ξέραμε εμείς, αλλά και οι γενιές πριν από εμάς. Και αυτό δημιουργεί σίγουρα ένα περίεργο συναίσθημα, αλλά, πιστέψτε με, είναι η απαραίτητη συνθήκη στην προσπάθειά μας, στην τελική μας μάχη ενάντια στην εξάπλωση της νόσου.

Οι λειτουργίες θα γίνουν κλεισμένων των θυρών και οι εκκλησίες θα είναι κλειστές για τους πιστούς, καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδος. Οι αποφάσεις της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου είναι ξεκάθαρες και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

είναι για να τηρούνται και να ισχύουν για όλους χωρίς εξαιρέσεις. Η συντριπτική πλειοψηφία της Εκκλησίας και των πιστών ακολούθησαν τις συστάσεις της ιεραρχίας της Εκκλησίας και τους νόμους της Πολιτείας, δίνοντας μήνυμα ευθύνης και πραγματικής αγάπης για τους συνανθρώπους μας που κινδυνεύουν, με δύο μόνο δυστυχώς εξαιρέσεις, που πέρα των νομικών συνεπειών, κάποιιοι οφείλουν να αντιληφθούν επιτέλους ότι δεν είναι περισσότεροι πιστοί χριστιανοί από άλλους.

Πόσο μάλλον όταν παραβιάζουν οι ίδιοι τις συστάσεις της ίδιας της Ιεράς Συνόδου και τους νόμους του ελληνικού Κράτους και θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή των συμπολιτών μας.

Επίσης, πρέπει να είναι σαφές και το λέμε από τώρα, ώστε ο καθένας να κάνει τις ετοιμασίες του, τον οικογενειακό του προγραμματισμό, ότι δεν επιτρέπονται οι μετακινήσεις σε σπίτια συγγενών και φίλων για την Ανάσταση ή την Κυριακή του Πάσχα.

Φέτος θα κάνουμε Πάσχα στο σπίτι με τους ανθρώπους που μένουμε μαζί, με μόνο μέλημά μας να σπάσουμε την αλυσίδα, τη μετάδοση της νόσου.

Θα γιορτάσουμε όταν θα έχουμε βγει νικητές από αυτή τη μάχη. Θα γιορτάσουμε του χρόνου το Πάσχα όλοι μαζί, όπως προβλέπει η παράδοση και η θρησκεία μας.

Αυτή η δοκιμασία θα είναι ο δικός μας Γολγοθάς που πρέπει να ανέβουμε για να έρθει η Ανάσταση, να ξεπεράσουμε όλοι μαζί αυτόν τον εφιάλτη.

Σε συνέχεια, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι προκειμένου να μην υπάρξει συνωστισμός στις τράπεζες, οι συντάξεις αυτό το μήνα θα καταβληθούν σε διαφορετικές ημερομηνίες.

Πιο συγκεκριμένα, οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ, του ΟΤΕ και των τραπεζών θα πληρωθούν στις 22 Απριλίου και στις 24 Απριλίου με βάση τον τελευταίο αριθμό στον ΑΜΚΑ τους, οι συνταξιούχοι ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ στις 27 Απριλίου, οι συνταξιούχοι του ΝΑΤ, του δημοσίου, της ΔΕΗ και του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ στις 29 Απριλίου.

Θα ήθελα επίσης να σας πληροφορήσω, ότι ύστερα από έρευνα της Ελληνικής Αστυνομίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και κάνοντας χρήση του συστήματος καταγραφής αποθεμάτων που διαθέτει το Υπουργείο, εντοπίστηκαν και κατασχέθηκαν σε αποθήκη 11,5 τόνοι αντισηπτικού, το οποίο δεν είχε δηλωθεί. Το αντισηπτικό που κατασχέθηκε, αφού ελεγχθεί για την ποιότητά του, θα διατεθεί προς δημόσια χρήση από κρατικές υπηρεσίες.

Συνεχίζοντας με το επιχειρησιακό σκέλος της ενημέρωσης, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, είχαμε έναν συναγερμό χθες στην περιοχή του Δροσερού της Ξάνθης. Ξέρετε πολύ καλά ότι στην ευρύτερη περιοχή έχουμε μεγάλα επιδημιολογικά φορτία, την παρακολουθούμε σε καθημερινή βάση σε συνεργασία με τους Δημάρχους και τον Περιφερειάρχη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Το κρούσμα της μικρής, η οποία βρέθηκε θετικό και το οποίο προερχόταν από το συγκεκριμένο καταυλισμό, οικισμό των Ρομά, μας δημιούργησε εύλογες αγωνίες. Μεταβήκαμε εσπευσμένα στην Ξάνθη με συνεργεία του ΕΟΔΥ και της Γενικής Γραμματείας, ακολουθώντας το πρωτόκολλο και αυτά που προβλέπονται επιχειρησιακά.

Προχωρήσαμε σε σύσκεψη χθες στο Δημαρχείο Ξάνθης με τη συμμετοχή του Δημάρχου, των Δημάρχων των όμορων Δήμων, του Περιφερειάρχη, του αστυνομικού Διευθυντή και όλων των εμπλεκόμενων φορέων της περιοχής, υγειονομικού και αυτοδιοικητικού χαρακτήρα.

Σε συνεργασία με τους διαμεσολαβητές του οικισμού, αλλά και τους ανθρώπους οι οποίοι καθημερινά ζουν μέσα σε αυτόν, προχωρήσαμε στην υιοθέτηση των περιοχών ελέγχου. Μιλάμε για έναν από τους μεγαλύτερους οικισμούς σε όλη την Ελλάδα. Οργανώσαμε και εξασφαλίσαμε σε πολύ γρήγορο χρονικό διάστημα την αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων, ήταν πολύ σημαντική για εμάς, και σήμερα το πρωί προχωρήσαμε στη λήψη 335 δειγμάτων, τα οποία βρίσκονται σε τρία διαφορετικά εργαστήρια και στις επόμενες 18 ώρες θα έχουμε όλα τα απαραίτητα δεδομένα που χρειαζόμαστε, για να μπορούμε να σχεδιάσουμε την επόμενη κίνηση, να έχουμε μία συνολική εικόνα για το τι μέλει γενέσθαι στην ευρύτερη περιοχή.

Όλος ο μηχανισμός είναι σε εγρήγορση, σε ετοιμότητα. Το σίγουρο είναι ότι όποια απόφαση και αν πάρουμε, όποιες αποφάσεις και αν πάρουμε, θα είναι βασισμένες σε καθαρά επιστημονικά και επιχειρησιακά κριτήρια και θα αποβλέπουν αποκλειστικά και μόνο στη διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας και στην διασφάλιση όρων μη εξάπλωσης της νόσου στην ευρύτερη περιοχή.

Επίσης, επειδή είχα την ευκαιρία τις τελευταίες ώρες να έχω μία συνολική εικόνα της περιοχής και να επισκεφτώ και τις μονάδες υγείας, και επειδή τα fake news αντιλαμβάνομαι ότι περισσεύουν, θέλω να δώσω συγχαρητήρια και στην Διοικήτρια του νοσοκομείου και στον ΥΠΕάρχη, αλλά και σε όλες τις υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, διότι χειρίστηκαν με εξαιρετική αμεσότητα, εφαρμόζοντας όλα τα πρωτόκολλα που χρειάζονταν, το κρούσμα που βρέθηκε στο νοσηλευτικό προσωπικό, παρά τα αντίθετα που λέγονται.

101 άτομα του προσωπικού ελέγχθηκαν όλα και στις τρεις κλινικές, στην Καρδιολογική, στη Χειρουργική και στην Παθολογική. Και τα 101 δείγματα είναι αρνητικά.

Το λέω αυτό, γιατί πολλές φορές, το να εικάζουμε ή να προχωράμε σε κάποιες απόψεις οι οποίες δεν συνάδουν με την πραγματικότητα, δημιουργούν μεγαλύτερα προβλήματα από αυτά που προσπαθούν να λύσουν.

Σε συνέχεια όσων είπε ο κύριος Καθηγητής σε σχέση με τον οίκο ευγηρίας, κάτι το οποίο δεν είχε γνωστό αλλά το είπε ο ίδιος νομίζω, είναι ότι εχθές δεν έγιναν έλεγχοι μονάχα στην περιοχή της Νέας Μάκρης. Έγιναν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

και σε άλλους οίκους ευγηρίας σε όλο το Λεκανοπέδιο. Και αφορούν σε οίκους ευγηρίας που ήταν συνδεδεμένοι με ιχνηλατήσεις κρουσμάτων, με οδηγίες που είχαν δοθεί προ ημερών και που θέλαμε να είμαστε σίγουροι εάν οι οδηγίες αυτές είχαν ακολουθηθεί και αν όλοι οι όροι προστασίας είχαν τηρηθεί.

Το αποτέλεσμα που αφορούσε στην καραντίνα είναι μια συνήθης επιχειρησιακή τακτική, μέχρι να έχουμε το αποτέλεσμα όλων των ελέγχων που θα μας δώσει τη δυνατότητα να αξιολογήσουμε την πραγματική κατάσταση και από εκεί και πέρα να προχωρήσουμε με τις οδηγίες που ο ΕΟΔΥ ήδη έχει εγχειρήσει στο προσωπικό και στη διεύθυνση του συγκεκριμένου οίκου ευγηρίας.

Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Για όλους εμάς που ασχολούμαστε και επιχειρησιακά και υγειονομικά σε αυτή την πρώτη γραμμή, η προστασία της υγείας και η διαφύλαξη της ζωής των συμπολιτών μας που ανήκουν στις λεγόμενες ευάλωτες ομάδες είναι αδιαπραγμάτευτη και είναι σταθερή πτυχή στην επιχειρησιακή καθημερινή μας πρακτική.

Και καλούμε όλους όσους έχουν την ευθύνη λειτουργίας των συγκεκριμένων οίκων ή μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων, είτε ως ιδιοκτήτες είτε ως φορείς, να τηρούν κάθε πρωτόκολλο προστασίας αναφορικά με την καθημερινότητα των φιλοξενούμενων.

Οι έλεγχοι θα είναι ενδελεχείς, θα είναι διαρκείς και κάθε παράβαση θα αντιμετωπίζεται ως απειλή κατά της ανθρώπινης ζωής. Αυτό πρέπει να είναι ξεκάθαρο προς όλους.

Επίσης, θα ήθελα να σας ενημερώσω για κάποιες αποφάσεις μας που αφορούν συγκεκριμένες περιοχές και που έχουν ως στόχο να συνεχίσουμε την προσπάθεια να σπάσουμε την αλυσίδα εξάπλωσης του ιού σε κάποιες συγκεκριμένες τοπικές κοινωνίες.

Αυτόν τον στόχο υπηρετεί και η απόφασή μας για παράταση της καραντίνας στη δημοτική ενότητα Μεσοποταμίας του Δήμου Καστοριάς για 10 ημέρες, δηλαδή μέχρι τις 24 Απριλίου, για καθαρά προληπτικούς λόγους.

Επίσης παρατείνονται μέχρι τις 27 Απριλίου τα πρόσθετα περιοριστικά μέτρα που ισχύουν από τις 31 Μαρτίου, στους Δήμους Καστοριάς, Ορεστίδος και Νεστορίου της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, αλλά και τους Δήμους Ξάνθης και Μύκης της Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης.

Σας υπενθυμίζω ότι τα πρόσθετα περιοριστικά μέτρα, αφορούν στην απαγόρευση της κυκλοφορίας από τις 8 το βράδυ μέχρι τις 8 το πρωί της επομένης. Αναστολή της δυνατότητας κατ' εξαίρεση μετακίνησης των περιπτώσεων Β4, Β5, Β6, με τις εξαιρέσεις που ήδη ισχύουν και λήψη επιπλέον μέτρων κατά τη λειτουργία των λαϊκών αγορών και των σουπερ μάρκετ.

Με στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, αποφασίστηκε επίσης να παραταθεί ο περιορισμός κίνησης πολιτών στη Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης, μέχρι και τις 20 Απριλίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Για τον ίδιο λόγο της ανάσχεσης της νόσου, αποφασίστηκε και ανακοινώθηκε εχθές, ο περιορισμός κίνησης των πολιτών σε σημεία του Δήμου Ιωαννιτών. Πιο συγκεκριμένα, ο περιορισμός αφορά στην παραλίμνιο περιοχή από την πλατεία Μαβίλη μέχρι και το τέλος του ποδηλατοδρόμου, στην περιοχή Κατσικάς, τους παράδρομους εκατέρωθεν της περιφερειακής οδού Ιωαννίνων, από τη διασταύρωση της οδού Σταύρου Νιάρχου ως το τούνελ αεροδρομίου οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου και το περιαστικό μονοπάτι του αλσουλίου Ιωαννίνων στην περιοχή Φρόντζου. Ο περιορισμός ισχύει μέχρι και τις 27 Απριλίου και αφορά τις εξής ημέρες και ώρες: από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 2 το μεσημέρι μέχρι τις 8 το πρωί της επόμενης και όλο το 24ωρο τα Σάββατα και τις Κυριακές.

Τέλος, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι από αύριο ολοκληρώνεται η καραντίνα στα χωριά Εχίνος στην Ξάνθη και Φούστανη στην Πέλλα. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους κατοίκους των χωριών για την υπομονή τους και την πειθαρχία που έδειξαν στη δύσκολη αυτή συγκυρία, αλλά και τις δημοτικές αρχές για την εξαιρετική συνεργασία τους. Σύντομα και μετά το τέλος του «εφιάλτη», θα βρεθώ ξανά κοντά τους για να τους σφίξω από κοντά το χέρι και να δω τα χαμογελαστά πρόσωπα περήφανων πολιτών.

Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γιατρούς και τους νοσηλευτές των Κέντρων Υγείας Αβδήρων και Σταυρούπολης, για την υγειονομική κάλυψη της περιοχής του Εχίνου, αλλά και σε όλους τους γιατρούς και τους νοσηλευτές που δίνουν καθημερινά τον καλύτερο εαυτό τους, σώζοντας ζωές.

Αγαπητοί μου συμπολίτες,

Τίποτα δεν έχει κριθεί. Κάθε μέρα είναι και ένα διαφορετικό στοίχημα στη μεγάλη μάχη μας κατά του ιού. Όσοι θεωρούν ότι έχουμε ξεπεράσει τον κίνδυνο, σφάλουν. Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι έχουμε αρκετές ημέρες μπροστά μας για να μπορέσουμε να έχουμε ασφαλή συμπεράσματα.

Αρκούν κάποιες επιδημιολογικές εξάρσεις σε κάποιες περιοχές της Πατρίδας μας, για να μας φέρουν εβδομάδες πίσω και να θέσουν σε κίνδυνο την μέχρι σήμερα προσπάθειά μας.

Και οι περιοχές αυτές δεν είναι μόνο αυτές που σήμερα βρίσκονται σε υψηλά επιδημιολογικά φορτία, αλλά και άλλες, και δη οι μητροπολιτικές και αστικές που η κάθε επιδημιολογική εστία μπορεί να αποκτήσει μεγάλο πολλαπλασιαστική και να δημιουργήσει ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

Έκκληση, παράκληση να παραμείνουμε σπίτι. Έχουμε διανύσει μεγάλο δρόμο, ας μη λυγίσουμε στην τελική ευθεία. Μένοντας σπίτι, βγαίνουμε νικητές. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ. Να περάσουμε σε ερωτήσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Π. ΚΑΡΛΑΤΗΡΑ: Κ. Τσιόδρα και κ. Χαρδαλιά, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, κάλεσε χθες τους ηλικιωμένους να παραμένουν σε περιορισμό μέχρι το τέλος του 2020. Εσείς τι εισηγήστε, σε ό,τι αφορά τους ηλικιωμένους στη χώρα μας; Και με ποια μέτρα θεωρείτε πως θα επιτευχθεί αυτός ο περιορισμός;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Μιλήσαμε λίγο για την ανάγκη να προστατεύσουμε τους αυξημένου κινδύνου ανθρώπους. Και με μαθηματική ακρίβεια, η ομάδα που κινδυνεύει περισσότερο είναι οι ηλικιωμένοι. Υπό αυτό το πρίσμα να δούμε τις κατευθυντήριες, να τις ονομάσω, οδηγίες, που έρχονται από τους διεθνείς οργανισμούς. Παρακολουθούμε την επιδημιολογική εικόνα, το πώς κινείται ο ιός στη χώρα.

Σίγουρα είναι οι τελευταίοι για τους οποίους θα αρθούν οι περιορισμοί. Αυτό μπορώ να το πω με σιγουριά. Το πότε νομίζω είναι πολύ νωρίς κανείς να το πει. Εξαρτάται από το πώς πορεύεται ο ιός, τι δεδομένα έχουμε για αυτό που ονομάζεται ανοσία της αγέλης. Τα επιστημονικά δεδομένα θα συσσωρεύονται στους επόμενους δύο μήνες με πολύ σημαντική ταχύτητα. Και θα μπορούμε πιο ενημερωμένα, ας το πω, να πάρουμε τις αποφάσεις που αφορούν αυτούς τους πληθυσμούς. Πάντως σίγουρα δεν είναι οι πρώτοι που θα αποδεσμευτούν από τα περιοριστικά μέτρα.

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Νομίζω με κάλυψε ο κύριος Καθηγητής. Εμάς τα επιχειρησιακά μας σχέδια που αφορούν στις συγκεκριμένες ευάλωτες ομάδες, θα προσαρμοστούν στις εισηγήσεις της επιστημονικής ομάδας, με βάση πραγματικά επιστημονικά κριτήρια και μόνο.

Δ. ΒΛΕΠΑΚΗ: Κύριε Καθηγητά, νωρίς το απόγευμα έγινε γνωστό ότι τέλη Απριλίου θα ξεκινήσει η κλινική δοκιμή εμβολίου σε ανθρώπους, από Ιταλούς και Βρετανούς επιστήμονες, με στόχο το Σεπτέμβριο να ξεκινήσει η χορήγηση, εφόσον εγκριθεί, καταρχήν σε νοσηλευτικό προσωπικό και σώματα ασφαλείας. Τι γνωρίζετε για την προσπάθεια αυτή; Πώς την αξιολογείτε;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Υπάρχουν αυτή τη στιγμή περίπου 60 διαφορετικά εμβόλια που δοκιμάζονται σε αυτό που ονομάζουμε προκλινική φάση και τουλάχιστον 3, κατά άλλους 5, που δοκιμάζονται σε κλινικές μελέτες φάσης Ι.

Είναι τα πρώτα δεδομένα μελετών, τα οποία θα δείξουν αν οι άνθρωποι αναπτύσσουν επαρκή ανοσία με βάση αυτά που σας είπα για την ανοσία και τα αντισώματα, ώστε όταν εκτίθενται τον ιό να μην κολλούν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Είναι νομίζω πολύ αρχικές οι παρατηρήσεις και έχουν να κάνουν κυρίως με θέματα επιστημονικά. Δεν θα πρέπει να βιαστούμε να πούμε ότι έχουμε ένα πετυχημένο εμβόλιο, θα περάσουν αρκετοί μήνες ακόμα.

Δεν γνωρίζω τη συγκεκριμένη προσπάθεια, αλλά φαντάζομαι ότι είναι μέσα σε αυτές τις 60+ προσπάθειες, οι οποίες τρέχουν αυτή τη στιγμή.

Ξέρω για προσπάθειες οι οποίες γίνονται ήδη στην Αυστραλία, με εμβόλια νεότερης τεχνολογίας, στην Αμερική και φυσικά και στην Ευρώπη.

Φυσικά και μια στρατηγική του «εμβολιάζω πρώτα αυτούς που είναι στην πρώτη γραμμή», όπως αυτή που αναφέρεται από την αγαπητή δημοσιογράφο, είναι μια στρατηγική η οποία έχει νόημα και αφορά στη δυνατότητα του συστήματος υγείας να συνεχίσει να λειτουργεί και να μην καταρρακώνεται όπως είδαμε σε κάποιες χώρες. Θεωρώ ότι παρόμοιες στρατηγικές, όσο περισσότερο βλέπουμε μελέτες εμβολίων, θα υιοθετούνται και από άλλες χώρες.

Α. ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Χαρδαλιά, υπάρχει προοπτική να ληφθούν κάποια μέτρα για τους υπόλοιπους καταυλισμούς της χώρας όπως δειγματοληπτικοί εργαστηριακοί έλεγχοι και ενημέρωση στους κατοίκους από κλιμάκια του ΕΟΔΥ;

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Οπουδήποτε έχουμε μεγάλο επιδημιολογικό φορτίο προχωράμε σε σχετικούς ελέγχους. Το θέμα της ενημέρωσης είναι κάτι το οποίο γίνεται οριζόντια και από τους Δημάρχους και από τους Περιφερειάρχες. Έχουν τεθεί και συγκεκριμένα κονδύλια για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα θέματα αυτά, που αφορούν στην ενημέρωση των πληθυσμών των συμπολιτών μας αυτών.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Αν μου επιτρέπεται να προσθέσω κάτι σε αυτό, γιατί νομίζω είναι σημαντικό, ότι μιλάμε τόσο καιρό για μαζικό εργαστηριακό έλεγχο. Έχετε ακούσει, το έχουμε πει πάρα πολλές φορές.

Εμείς είχαμε την ευτυχία και την ευκαιρία, να παρακολουθούμε τον ιό πάρα πολύ καλά και με το σύστημα επιτήρησης θνησιμότητας στην Ελλάδα, το οποίο είναι καθολικό. Άλλες χώρες δεν το είχαν αυτό και στη γειτονιά μας.

Παρόλα αυτά, όλη μας η προσπάθεια και η επιτυχία των μέτρων που επάρθησαν, βοήθησε και σε αυτό. Στο να υπάρχει επάρκεια και να αναπτύσσεται σταδιακά και περισσότερη επάρκεια εργαστηριακού ελέγχου. Όχι μόνο στην Ελλάδα και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ένας κόσμος ο οποίος ένα μήνα πριν δεν είχε επάρκεια, σιγά-σιγά αναπτύσσει αυτή την επάρκεια. Και όταν ανοίγεις σιγά-σιγά τον εργαστηριακό έλεγχο, βοηθάς και μια χώρα να επανέλθει στην κανονικότητα.

Και φυσικά, εκεί οι προτεραιότητες αφορούν τέτοιους πληθυσμούς, όπως αυτοί που αναφέρονται από την αγαπητή δημοσιογράφο, ευπαθείς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ομάδες, αυξημένου κινδύνου πληθυσμούς, ευάλωτους πληθυσμούς, ανθρώπους που έχουν στο σπίτι τους ευπαθείς ομάδες, ώστε σιγά-σιγά να δίνεις πληροφορία όλο και περισσότερο στο πώς κινείται η χώρα σου.

Μ. Ν. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ: Κύριε Τσιόδρα, ερευνητές του Cambridge ανέφεραν ότι κυκλοφορούν 3 στελέχη του νέου ιού. Υπάρχει εικόνα για το εάν κυκλοφορεί στην Ελλάδα ένας ή περισσότεροι τύποι; Και ποιες είναι οι διαφορές τους;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Ναι, φαντάζομαι αναφέρεστε σε δημοσιεύματα που είδαν το φως την προηγούμενη εβδομάδα και αφορούσαν διαφορετικές ποικιλομορφίες του ιού. Ένας ιός ο οποίος εξελίσσεται, σας θυμίζω η γρίπη είναι το κλασικό παράδειγμα, αλλάζει κιάλας ταυτόχρονα. Και αν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στους ιούς που βλέπουμε αυτή τη στιγμή στον κόσμο, τους ιούς SARS Corona Virus 2, αυτούς τους ιούς.

Υπάρχουν αλλαγές. Υπάρχουν μάλιστα και συγκεκριμένοι υπότυποι του ιού που δεν φαίνεται να οδηγούν αυτή τη στιγμή με τα δεδομένα που έχουμε σε διαφορετική βιολογική συμπεριφορά, δηλαδή σε διαφορετικό κλινικό αποτέλεσμα

Είχαμε κάποια δεδομένα από τη Σιγκαπούρη που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα. Ήταν από ανθρώπους νοσηλευόμενους. Έχουμε κάποια δεδομένα για κάποιες μεταλλάξεις εκεί που ακριβώς ο ιός, κολλάει πάνω στο κύτταρο, που χρησιμοποιεί αυτή την πόρτα του κυττάρου.

Δεν φαίνεται να αλλάζουν τη συμπεριφορά του ακόμα. Δεν ξέρουμε πώς μια τέτοια μετάλλαξη θα επηρεάσει τη συνολική συμπεριφορά του ιού. Αυτός είναι ένας ιός που γίνεται στο ενδιάμεσο. Ένας πολύ θανατηφόρος ιός εξαντλείται γρήγορα, ένας πολύ ελαφρώς ιός τον περνάς, φτιάχνεις ανοσία και τον καταπολεμάς σε γενικό επίπεδο και αυτός είναι ενδιάμεσα.

Βλέπετε, ούτε σκοτώνει υπερβολικά, εξαπλώνεται γρήγορα και ταυτόχρονα διατηρεί μία ικανότητα να προκαλεί το θάνατο σε ένα αυξημένο ποσοστό ανθρώπων σε σχέση με την εποχική γρίπη.

Όσο περνά ο καιρός, θα μαθαίνουμε περισσότερα. Έχουμε στην Ελλάδα ειδική επιστημονική ομάδα, η οποία από την περασμένη εβδομάδα έχει καταθέσει πρωτόκολλο και θα παρακολουθήσει τη γενετική ποικιλομορφία του ιού και στην Πατρίδα μας. Είναι τα καλύτερα μυαλά της Ελλάδας, όπως λέω εγώ. Και θα περιμένουμε να δούμε πληροφορίες και από αυτούς.

Έχουμε δει αντίστοιχες δημοσιεύσεις στο εξωτερικό. Υπάρχουν κάποιες αλλαγές στον ιό. Δεν φαίνεται να αλλάζουν τη βιολογική τους συμπεριφορά επί του παρόντος, ούτε προς το χειρότερο, ούτε προς το καλύτερο. Αλλά καταλαβαίνετε ότι για να γίνει μια τέτοια ανάλυση, θέλεις πολλά δεδομένα, δεδομένα κλινικά και δεδομένα γονιδιακά, γενετικά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Θ. ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε, Καθηγητά, η Ελλάδα τα έχει πάει καλά μέχρι σήμερα στον αγώνα κατά του κορονοϊού. Ωστόσο δεν δημιουργείται ανοσία της κοινότητας. Ο βασικός στόχος καθώς έρχεται το καλοκαίρι, είναι να μηδενιστούν τα κρούσματα και να εκριζωθεί ο ιός στην Ελλάδα ή να υπάρξει αποτέλεσμα και στην ανοσία της κοινότητας;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Ναι, αυτό το ονομάζω εγώ «το ερώτημα του ενός εκατομμυρίου δολαρίων ή ευρώ», όπως θέλετε πείτε το. Πιστέψτε με, αυτή τη στιγμή με τίποτα δεν θα ήθελα να είχα καταστροφικές εικόνες στη χώρα μας και να δημιουργείται ανοσία της αγέλης, όπως γίνεται σε κάποιες άλλες χώρες αυτή τη στιγμή, που μάλιστα λένε ότι δεν θα φτάσουν και εκεί στην ανοσία της αγέλης. Είναι νωρίς να πούμε.

Υπάρχουν αυτή τη στιγμή μαθηματικές εκτιμήσεις ότι υποεκτιμάμε την πορεία της νόσου από 10 έως 100 φορές, ίσως και παραπάνω.

Αξιόπιστες μελέτες αντισωμάτων θα δείξουν πού ακριβώς είμαστε. Μπορεί να εκπλαγούμε ευχάριστα και να είναι τα πράγματα αρκετά περισσότερα από αυτά που νομίζουμε. Μακάρι.

Δε φαίνεται αυτή τη στιγμή με τις στρατηγικές που υιοθετούνται από τις περισσότερες χώρες, στρατηγικές που αφορούσαν στην προστασία του συστήματος υγείας, αλλά και της ζωής των πολιτών και των μαζικών απωλειών, ότι θα έχουμε μεγάλη ανοσία στον πληθυσμό.

Αλλά αυτό για εμένα προσωπικά νομίζω ότι ήταν η προτιμητέα στρατηγική αυτή την περίοδο για πολλούς λόγους. Και γιατί δίνεις ευκαιρία σε φαρμακευτικά σκευάσματα να ελεγχθούν και να έχουμε μία αποτελεσματική φαρμακευτική θεραπεία, δίνεις ευκαιρία σε έρευνα που έχει σχέση με τα εμβόλια, που είπαμε προηγουμένως, να προχωρήσει και ταυτόχρονα σταδιακά χτίζεις μια ανοσία στον πληθυσμό.

Μπορεί, όπως περνάει ο καιρός, να δούμε πραγματικά στρατηγικές τέτοιου τύπου. Και τι εννοώ: να δούμε μία στρατηγική όπου ανοίγει, σιγά-σιγά, στα νεότερα τμήματα της κοινωνίας.

Το βλέπουμε ήδη να γίνεται από χώρες, όπως η Νορβηγία. Η κοινωνία ανοίγει με νεότερα άτομα να έρχονται στον τομέα της εργασίας, με τα παιδιά να πηγαίνουν σχολείο που κινδυνεύουν λιγότερο, να δημιουργείται ένα τείχος σε αυτές τις ομάδες, να βλέπεις πώς πηγαίνει η πορεία της νόσου στον πληθυσμό και πόσο αντέχει το σύστημα υγείας. Ευτυχώς το δικό μας άντεξε. Και παρακολουθείς, λοιπόν, την πορεία και επανέρχεσαι αν χρειαστεί.

Θα δούμε. Είναι νωρίς ακόμα να κάνουμε αποτελεσματικές προβλέψεις. Πάντως, η χρυσή ισορροπία, για αν απαντήσω και στην ερώτηση του συνάδελφου, είναι αυτό που θέλουμε αυτή τη στιγμή και αυτό που θα επιδιώξουμε και στο μέλλον.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ